

ИВО СЕНКОВИЋ И АГА ОД РИБНИКА/ВУКОВА ЗБИРКА

1. Књигу пише ага од Рибника,
2. Па је шаље Сенковићу Ђорђу:
3. „О јуначе, Сенковићу Ђорђу!
4. „Ја сам чуо и људи ми кажу,
5. „Да си добар јунак од мејдана;
6. „А и мене не куди дружина:
7. „Ако с', Ђурђу, јунак од мејдана,
8. „Од мејдана и од сабље бритке,
9. „Оли к мени под бела Рибника,
10. „Од' на мејдан, да се огледамо;
11. „Ако л', Ђурђу на мејдана не ћеш,
12. „Преди мени гаће и кошуљу
13. „Нек ја знадем, да си ми покоран.”
14. Гледа књигу Сенковићу Ђурђе,
15. Гледа књигу, а сузе пролива,
16. Ал' га пита Сенковићу Иво:
17. „Родитељу, што сузе проливаш?
18. „До сад су ти књиге долазиле
19. „И кроз твој еруке пролазиле,
20. „Али ниси суза проливао.”
21. Ал' беседи Ђурађ Сенковићу:
22. „Драго чедо, Сенковићу Иво!
23. „Јесу до сад књиге долазиле,
24. „Ал' овака нигда дошла није;
25. „Ако ли је кад и дошла 'вака,
26. „А баба је онда млађи био,
27. „Па се није од књига плашио:
28. „Ово ј' књига аге од Рибника,
29. „Ага мене на мејдан зазива,
30. „Ја сам, сине, врло остарио,
31. „Не могу се ни коња држати,
32. „Камо л' терат' по мејдану с Турци,
33. „А прести се нисам научио,
34. „Турком прести не могу кошуља.”
35. Ал' беседи Сенковићу Ива:
36. „Родитељу, Сенковићу Ђурђу!
37. „Ако с', бабо, остарио врло,
38. „Те не можеш на мејдан изићи,
39. „Од Бога си мене испросио,
40. „Бог је мене теби поклонио,
41. „Ја ћу, бабо, на мејдан изићи,
42. „Оћу твоју заменити главу.”
43. Ал' му Ђурђа поче беседити:
44. „Драго чедо, Сенковићу Иво!
45. „Можеш, сине, на мејдан изићи,
46. „Отићи ћеш, ал' ми доћи не ћеш;
47. „Јер си, сине, јако неразуман,
48. „Још ти нема ни шеснаест лета,
49. „А Турчин је јунак од мејдана,
50. „Да му нема у крајини пара;
51. „На њему је руво страовито:
52. „Рисовина и самуровина,
53. „А на коњу сама међедина,
54. „Бојно копље вуком покројено;
55. „Само ћеш се рува поплашити,
56. „А камо ли кад подвикне Турчин,
57. „И поцикне коњиц под Турчином,
58. „Од страа ћеш пасти са коњица,
59. „И своју ћеш изгубити главу;
60. „Па што ћ' тужан после теб баба?
61. „Ко л' ће бабу лебом доранити?
62. „Ко л' по смрти стара саранити?”
63. Ал' говори Сенковићу Иво:
64. „Што б' се, бабо, рува поплашио?
65. „Ја с' не бојим ни жива курјака,
66. „А камо ли мртви кожетина;
67. „Ако може Турчин подвикнути,
68. „И ја могу, бабо, подвикнути;
69. „Већ дај мени тестир и благослов,
70. „Да Турчину на мејдан изиђем;
71. „Док је, бабо, твога чеда Иве,
72. „Не ћеш Турком ти прести кошуља.”
73. То се Ђурђу на ино не може.
74. Свог му добра дору оседлао,
75. Дору седла, испод гриве љуби:
76. „Ао, доро, врло добро моје!
77. „Доста ли смо, доро, војевали,
78. „Из Турака робље изводили,
79. „Од Турака глава доносили!
80. „Сад сам, доро, остарио врло,
81. „Ја не могу више војевати,
82. „Сад те шаљем с главом неразумном,
83. „Са Иваном, са јединим сином:
84. „Ива ј', доро, глава неразумна,
85. „Чувај, доро, моје чедо, Иву.”
86. Па Ивана оправио лепо:

87. Све му своје руво обукао
88. И своју му сабљу припасао,
89. Па Ивана лепо световао:
90. „Ао Иво, моје чедо драго!
91. „Пођи, сине, пош’о у добри час!
92. „Тамо, сине, добре среће био!
93. „Бог те здраво и мирно носио,
94. „Од душманске руке заклонио!
95. „Грдне ране и руке душманске!
96. „И крепка ти десна рука била!
97. „И оштра ти бритка сабља била!
98. „Слободне ти очи на Турчина!
99. „Кад ти дођеш под Рибника бела,
100. „Ти се немој поплашити, сине!
101. „Оштро гледај, а оштро беседи,
102. „Оштро агу на мејдан зазивај.
103. „Кад с Турчином на мејдан изиђеш,
104. „Немој доре уздом забунити,
105. „Ја сам дору боју научио,
106. „Вешт је дора боју и мејдану,
107. „Дора ће те собом заклањати,
108. „Испод бритке сабље уклањати.”
109. А кад Иван примио благослов,
110. Љуби бабу у скут и у руку,
111. И у земљу, гди он чизмом стаје,
112. Стару мајку целива у руку:
113. „Простите ми, моји родитељи!”
114. Па се Ива коња приватио,
115. Па на мејдан оде певајући,
116. Родитељи осташе плачући.
117. Кад је био на пољу Рибничком,
118. Угледа се један шатор бели,
119. Пред шатором копља ударена,
120. А за копља коњи повезани,
121. Под шатором ага од Рибника,
122. Седи ага, пије малвасију,
123. С њијем пију два пашина сина;
124. Кад је дорат коње угледао,
125. Завриштао дорат под Иваном;
126. Ал’ беседе два пашина сина:
127. „Господине, аго од Рибника!
128. „Ето старца Сенковића Ђурђа!
129. „Сад ћеш, аго, изгубити главу,
130. „Данас ћеш се с нама растанути.”
131. Кад погледа ага од Рибника,

132. Ал’ угледа Сенковића Иву:
133. „Не бојте се, моја браћо драга!
134. „Оно није Ђурађ Сенковићу,
135. „Већ је оно Сенковићу Ива;
136. „У з’о час га баба оправио,
137. „Лудо ти ће данас погинути!
138. „Ал’ га, браћо, погубити не ћу,
139. „Јер је Ива дете неразумно,
140. „Већ га оћу жива уватити;
141. „А у Ђурђа много кажу блага,
142. „Зањ ћу узет’ шест товара блага.”
143. У том Ива пред шатора дође,
144. Божју помоћ Турком називао:
145. „Божја помоћ, Рибничани Турци!”
146. Лепо Турци помоћ приватише:
147. „Здрав јуначе, Сенковићу Иво!
148. „Које добро, Сенковићу Иво!
149. „Које добро, што си до нас дош’о?”
150. Ал’ беседи Сенковићу Иво:
151. „Ко је овде ага од Рибника,
152. „Нека мени на мејдан изиђе;
153. „Агине ми књиге досадише,
154. „Родитеља на мејдан зазива?
155. „Родитељ је врло остарио,
156. „Он не може на мејдан изићи,
157. „Ја сам дош’о за мог родитеља.”
158. Ал’ беседи ага од Рибника:
159. „Ман’ се, Иво, врага и мејдана!
160. „Још мејдана ни видио ниси,
161. „А камо ли да си излазио;
162. „Већ од’, Иво, да пијемо вино;
163. „Греота је тебе погубити,
164. „Јер си теке на свет настануо;
165. „Већ се предај, Сенковићу Иво!
166. „И без ране и без мртве главе;
167. „А ево ти тврду веру дајем,
168. „Да ти ништа учинити не ћу:
169. „У твог бабе много кажу блага,
170. „Подај благо, па откупи главу.”
171. Ал’ беседи Сенковићу Иво:
172. „О Турчине, аго од Рибника!
173. „Нисам дош’о, да ти се предајем,
174. „Већ сам дош’о, да се огледамо
175. „И јуначки мејдан поделимо;
176. „Већ на мејдан, ако жена ниси!

177. „Јер ми није дуго за стајање.”
178. Цикну ага, кано змија љута,
179. Па он скочи на ноге јуначке,
180. Па се добра вранца приватио,
181. Па беседи ага од Рибника:
182. „О јуначе, сенковићу Иво!
183. „Играј коња, па удри на мене.”
184. Ал’ беседи Сенковићу Иво:
185. „О Турчине, аго од Рибника!
186. „Ја сам мога заморио дору
187. „Из далеке земље путујући,
188. „Па не могу дору заиграти,
189. „Већ ти оћу стати на белегу,
190. „Играј вранца, па удри на мене,
191. „С белеге се уклонити не ћу,
192. „Јуначки ћу тебе дочекати.”
193. То Турчину врло мило било,
194. Па разигра вранца по мејдану,
195. Па потрже бојно копље оштро,
196. Па повикну, као змај планински:
197. „Држ’ се добро, Сенковићу Иво!
198. „Немој рећи, да је пријевара.”
199. На Ивана јуриш учинио,
200. Гледа копљем у срце јунака;
201. Клече дорат у зелену траву,
202. Иву копље високо надмаши,
203. Не може му калпак оборити,
204. А камо ли ранити јунака;
205. Ману сабљом Сенковићу Ива,
206. Аги копље до руке просече.
207. А кад види ага од Рибника
208. Да му ништа нема од мејдана,
209. Даде плећа, стаде бијегати,
210. Да утече у бела Рибника;
211. За њим Ива напусти дората,
212. Колико се дорат уморио,
213. Брзо дорат вранца састигао,
214. На сапи му главу наслонио,
215. Аги кида ките на појасу;
216. Ал’ беседи ага од Рибника:
217. „Боже мили, гди ћу погинути!
218. „Од јунака да би погинуо,
219. „Не би мени ни по јада било,
220. „Већ од добра коња Иванова!”
221. Ал’ је Иван дете неразумно,

222. Он се сабљом не маша Турчина,
223. Не ће њему да одсече главу,
224. Веће ради, да увати жива,
225. Да га води баби за поштење;
226. У том с’ Турчин пушке досетио,
227. Преко себе пушку опалио,
228. Ал’ Бог даде, не погоди Иве,
229. Већ дората међу очи чарне,
230. Паде дорат у зелену траву,
231. А Иван се на ноге дочека;
232. А кад види ага од Рибника,
233. Да ј’ Ивана с коњем раставио,
234. Врати вранца натраг на Ивана:
235. „Што сам мислиш, Сенковићу Иво?
236. „Што сад мислиш, чему ли се надаш?
237. „С добрим сам те дором раставио;
238. „Већ предај се, Сенковићу Иво!
239. „Робом и кад, а гробом никада.”
240. Цичи Иван, ка’ и змија љута:
241. „О Турчине, аго од Рибника!
242. „Жив се теби ја предати не ћу;
243. „Ако си ме с коњем раставио,
244. „Са сабљом ме раставио ниси,
245. „Ево сабље родитеља мога,
246. „Која ј’ доста на мејдану била,
247. „Одсекла је доста Турски глава,
248. „Бог је добар, и данас ће твоју.”
249. Цикну Турчин, к’о и змија љута,
250. Натерује вранца на Ивана,
251. Ал’ је Иван јунак од мејдана,
252. Не ктеде се с пута уклонити,
253. Ни с’ Турчину теде покорити,
254. Већ јуначки чека на мејдану,
255. Ману сабљом и десницом руком,
256. Добру вранцу главу одсекао,
257. Паде вранац и притиште агу,
258. Насмеја се Сенковићу Иво:
259. „Што сад мислиш, аго од Рибника?
260. „Што сад мислиш, чему ли се надаш?”
261. Поче ага Иву братимити:
262. „Богом брата, Сенковићу Иво!
263. „Немој мене данас погубити,
264. „Ишти блага, колико ти драго.”
265. Ал’ беседи Сенковићу Ива:
266. „Волим твоју једну мртву главу,

267. „Него блага цара честитога.”
268. Ману сабљом, одсече му главу,
269. Метну главу у јанкесу пасу,
270. Брже с аге поскида одело,
271. С аге скиде, на себе обуче.
272. Угледаше два пашина сина,
273. Гди погибе ага од Рибника,
274. Пак беседе два пашина сина:
275. „Да душмана жива не пустимо,
276. „Да ми нашег агу осветимо!”
277. Брзо Турци коње уседоше,
278. Па Ивана брзо потераше,
279. Бежи Иван, како горско звере,
280. Док Бог даде, у гору замаче;
281. Ето Турком невоље велике:
282. На коњма га терати не могу,
283. Добре Турци коње одседоше,
284. Па за јелу коње повезаше,
285. Пак пешице терају Ивана;
286. Ал’ је мудра глава у Ивана:
287. Он је Турком очи заварао,
288. Докле њега протрчаше Турци;
289. Онда с’ Иван коњма повратио,
290. Па одреши два коња витеза,
291. Једног јаше, а другог води;
292. Кличе Ива кроз луг попевати:
293. „Фала Турци, два пашина сина!
294. „Кој’ ми данас коње поклонисте!”
295. Кад зачуше два пашина сина,
296. Брже трче на друм пред Ивана,
297. Али на друм не смеше изићи,
298. Већ из горе братише Ивана:
299. „Богом брате, Сенковићу Иво!
300. „Врати нама два коња витеза,
301. „Даћемо ти шест стотин’ дуката.”
302. Ал’ беседи Сенковићу Ива:
303. „Не будал’ те, два пашина сина!
304. „Волим ова два коња витеза,
305. „Него благо од нашег Рибника;
306. „Не могу вас кроз гору терати,
307. „Не би вама коњи требовали;
308. „Ено вама вранца и дората,
309. „Који није на крајини било.”
310. Оде Иван двору певајући.
311. Осташ’ Турци у гори плачући.
312. Кад је Иван близу двора био,
313. Угледа га стара мила мајка,
314. Па свог сина познати не може,
315. Јер је Иван руво променио.
316. Променио руво и коњица,
317. Пак запишта, као љута змија,
318. Проли сузе низ бијело лице,
319. Она трчи у двореве Ђурђу:
320. „Јао Ђурђу, драги господару !
321. „У з’о час си Иву оправио,
322. „Оправио, да т’ замени главу!
323. „Иво нам је тамо погинуо,
324. „Ево иде ага од Рибника,
325. „Сад ће наше дворе поарати,
326. „А нас оће, Ђурђу, заробити,
327. „Да под старост служимо Турчина!”
328. А кад Ђурађ саслушао речи,
329. Проли сузе низ јуначко лице,
330. Пак он ђипи на ноге јуначке,
331. Пак припаса мача зеленога,
332. Пак он брже на чаире трчи,
333. Те увати стару бедевину,
334. Нејма каде да седлом оседла,
335. Већ се голој на рамена баци;
336. Пак излети Ђурађ пред Ивана,
337. Ал’ свог сина познати не може,
338. Јер је Иво руво променио,
339. Променио коња и одело;
340. Пак повика Сенковићу Ђурђу:
341. „Стани курво, аго од Рибника!
342. „Ласно ти је дете погубити,
343. „Коме нема ни шеснаест лета;
344. „Ал’ од’, аго, те погуби старца!”
345. Ал’ беседи Сенковићу Иво:
346. „Бог ми с тобом, родитељу Ђурђу!
347. „Нисам, бабо, ага од Рибника,
348. „Ја сам, бабо, твоје чедо Ива!”
349. Од жалости јунак и не чује,
350. Он не чује, што беседи Ива,
351. Већ салети своје чедо Иву,
352. Салети га, да одсече главу;
353. Ето Иви големе невоље!
354. Оће јунак да изгуби главу,
355. Да од кога, већ од бабе свога!
356. А кад види, да ће погинути,

357. Даде плећа, пак стаде бегати,
358. За њим Ђурађ пусти бедевију:
359. „Стани, аго, утећи ми не ћеш!”
360. Брзо Ђурађ састигао Иву,
361. И оће му да одсече главу;
362. Кад се види Ива на невољи;
363. Он се маши у јанкесу пасу,
364. Баци главу аге од Рибника,
365. Баци главу пред свог родитеља:
366. „Бог ми с тобом, родитељу Ђурђу!
367. „Ето т’ главе аге од Рибника!”
368. Кад је Ђурађ угледао главу,
369. Баци мача у зелену траву,
370. Пак он скочи с бедевије старе,
371. Под Иваном коња приватио,
372. Свој ечедо на руке привати,
373. Пак Ивана и грли и љуби:
374. „Вала, Иво, мој ечедо драго!
375. „Који с’ баби заменио главу,
376. „Свој господи образ осветлао,
377. „Свој господи и нашој крајини!
378. „Ал’ што с’ Турско руво облачио?
379. „Мало бабо душу не огреши,
380. „Мало тебе не погуби, сине!”
381. Али Ива поче беседити:
382. „Родитељу, Сенковићу Ђурђу!
383. „По чем би се могао познати,
384. „Да сам био тамо на мејдану
385. „Кад с господом у диван изиђем?
386. „Господа ми не би веровала,
387. „Да сам тамо био на мејдану,
388. „Да оданде обележја немам.”